

Sygn. akt III Ca 1179/15

## WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 listopada 2015 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący-Sędzia: SO Leszek Dąbek (spr.)

Sędzia: SO Gabriela Sobczyk

Sędzia: SR (del.) Ewa Buczek - Fidyka

Protokolant Aldona Kocięcka

po rozpoznaniu w dniu 4 listopada 2015 r. w Gliwicach na rozprawie

sprawy z powództwa S. S.

przeciwko Powiatowi (...)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim

z dnia 23 marca 2015 r., sygn. akt I C 2107/14

**1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:**

a) **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 1275 zł (tysiąc dwieście siedemdziesiąt pięć złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 30 września 2014 roku;**

b) **oddala powództwo w pozostałej części;**

c) **zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 242,88 zł (dwieście czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt osiem groszy) z tytułu zwrotu kosztów procesu;**

**2. oddala apelację w pozostałej części;**

**3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 148 zł (sto czterdzieści osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.**

SSR (del.) Ewa Buczek - Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk

**Sygn. akt III Ca 1179/15**

## UZASADNIENIE

**Sąd Rejonowy w Wodzisławiu Śląskim** w wyroku z dnia 23 03 2015r. oddalił powództwo oraz orzekł o kosztach procesu.

W ustalonym stanie faktycznym w motywach orzeczenia ocenił, iż wniosek pozwanego o odrzucenie pozwu jest bezzasadny. Przywołał regulację art. 118 k.c. oraz poglądy prawne wyrażone przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 2 06 2010r. w sprawie o sygn. akt III CZP 37/10 oraz w wyroku z dnia 10 01 2014r.

w sprawie o sygn. akt I CSK 213/13 i w wyroku z dnia 19 11 2014r. w sprawie

o sygn. akt II CSK 195/140 i przyjmując, że dochodzone roszczenia pozostają

w związku z prowadzona przez powoda działalnością stwierdził, iż uległy one przedawnieniu i z tej przyczyny uznał powództwo za bezzasadne.

O kosztach procesu orzekł na podstawie regulacji art. 98 k.p.c.

Orzeczenie zaskarżył **powód S. S.**, który wnosił o jego zmianę przez uwzględnienie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz od powodów zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Zarzucał, iż przy ferowaniu wyroku naruszono regulację art. 118 k.c. poprzez przyjęcie, że roszczenie o zwrot nienależnie pobranej opłaty od za wydanie karty pojazdu uiszczonej podczas rejestracji pojazdu przez przedsiębiorcę prowadzącego działalność gospodarczą w zakresie między innymi sprzedaży detalicznej i hurtowej pojazdów samochodowych, jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej, a w rezultacie tego uwzględnienie przez Sąd Rejonowy zarzutu przedawnienia roszczeń.

W odpowiedzi na apelację **pozwany Powiat (...)** wnosił

**o oddalenie** apelacji oraz zasądzenia na jego rzecz od powodów zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

**Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje:**

Sąd pierwszej instancji trafnie zakwalifikował roszczenia powodów przyjmując, że mają one źródło w reżimie odpowiedzialności za bezpodstawne wzbogacenie, a następnie prawidłowo rozpoznał sprawę i skonstruował prawidłową podstawę faktyczną orzeczenia.

Zagadnienie dopuszczalności drogi sądowej w sprawach o zwrot nie-należnych opłat za wydanie karty pojazdu, pobranych na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 07 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu (Dz. U. Nr 137, poz. 1310) przed wejściem w życie

z dniem 1 01 2010 r. ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.) było przedmiotem uchwały Sądu Najwyższego z dnia 6 06 2012r. (III CZP 24/12, Biul. SN 2012/6/8).

Sąd Najwyższy uznał w tej uchwale, iż droga sądowa przy dochodzeniu tych roszczeń jest dopuszczalna, a Sąd odwoławczy poglądem ten i związaną z nim ocenę prawną podziela.

W sprawie występuje zatem pozytywna przesłanka procesowa w postaci dopuszczalności drogi sądowej i jak trafnie ocenił Sąd Rejonowy

w sprawie nie zachodziły przesłanki do odrzucenia pozwu.

Ustalenia faktyczne składające się na podstawę faktyczną orzeczenia w przeważającej części dotyczą okoliczności bezspornych pomiędzy stronami, bądź mają odniesienie w informacjach zawartych w przywołanych w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia wiarygodnych źródłach dowodowych.

W szczególności Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił, iż powód uiszczył opłat za karty pojazdu, co w drodze domniemania faktycznego wynika

z faktu zarejestrowania przez pozwanego pojazdów (art. 231 k.p.c.) .

Z tych też względów Sąd odwoławczy przyjął za własne ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji.

Dokonana przez Sąd Rejonowy ocena prawna ustalonego stanu faktycznego dotycząca istnienia dochodzonych roszczeń jest prawidłowa i Sąd odwoławczy ją podziela oraz przyjmuje za własną (orzecz. SN z dn. 26 04 1935r. III C 473/34, ZB. Urz. 1935r. nr 12, poz. 496).

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia z dnia 17 01 2006r. stwierdził bowiem niekonstytucyjność regulacji prawnej leżącej u podstaw pobrania od powódki opłaty za kartę pojazdu (§ 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 lipca 2003 r. w sprawie wysokości opłat za kartę pojazdu - Dz. U. nr 137,

poz. 1310).

Jakkolwiek jednocześnie odroczył on termin utraty jego mocy obowiązującej do dnia 1 05 2006r. i do tego czasu przepis ten miał moc obowiązującą,

to nie pozbawia to Sądu możliwości dokonania własnej oceny jego zgodności

z Konstytucją RP w okresie jego formalnego obowiązywania.

Zgodnie bowiem z regulacją art. 178 ust. 1 Konstytucji RP sędziowie

w sprawowaniu swego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji i ustawom.

Zarówno w judykaturze jak i doktrynie prawa wywodzi się na podstawie tej regulacji, że skoro sędzia orzekając podlega tylko Konstytucji i ustawom, to może on odmówić (bez konieczności występowania do Trybunału Konstytucyjnego o stwierdzenie niezgodności przepisu aktu podstawowego z Konstytucją czy ustawą), zastosowania w sprawie przepisu rozporządzenia, który jest niezgodny z Konstytucją i ustawą, w tym odmówić zastosowania przepisu niezgodnego

z Konstytucją w okresie odroczenia utraty mocy obowiązującej tego przepisu orzeczonej wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego.

Dlatego dzielając w pełni ocenę Trybunału Konstytucyjnego należy odmówić jej zastosowania do zdarzeń jakie miały miejsce w całym okresie jej formalnego obowiązywania, w tym również odmówić jej zastosowania przy ocenie legalności uiszczenia przez powoda opłat za kartę pojazdu.

Powoduje to, że w chwili ich pobrania powód nie był zobowiązany

do ich zapłaty (w obowiązującym systemie prawa nie istniała bowiem podstawa prawna do jej pobrania) i tym samym – jak słusznie ocenił Sąd Rejonowy – ich uiszczenie jest świadczeniem nienależnym w rozumieniu art. 410 § 2 k.p.c.

Opłaty została przekazana pozwanemu i stanowiła jego dochód.

W wyniku ich przekazania uzyskał on zatem bez podstawy prawnej korzyść majątkową kosztem powoda, w następstwie czego - stosownie

do regulacji art. 405 k.c. w związku z art. 410 § 1 k.c.- po stronie powoda powstało skuteczne względem pozwanego roszczenie o zwrot ich wartości,

w zakresie w jakim doszło do wzbogacenia pozwanego kosztem powoda,

tj. w zakresie różnicy pomiędzy uiszczonymi opłatami a poniesionymi przez pozwanego kosztami związanymi z ich sporządzeniem i wydaniem powodowi.

Pozwany w żaden sposób nie wykazał w toku postępowania, iż uzyskaną kosztem powódki korzyść majątkową zużył lub utracił w sposób niweczący jego wzbogacenie oraz że pobranie przez niego od powódki opłaty w wysokości 500zł czyniło zadość zasadom współżycia społecznego.

Z tej przyczyny w materiale sprawy brak jest podstaw do zastosowania regulacji art. 409 k.c. i art. 411 pkt 2 k.c. i powodowi przysługują względem pozwanego roszczenia o zwrot bezpodstawnego wzbogacenia.

Przy ocenie podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia dochodzonych roszczeń zastosowanie ma pogląd prawny wyrażony Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 25 11 2011r. wydanej w sprawie o sygn. akt III CZP 67/11 wyraził jednoznaczny pogląd, zgodnie z którym „Roszczenie przedsiębiorcy o zwrot nienależnie pobranej opłaty z tytułu wydania karty pojazdu, uiszczonej w związku z rejestracją pojazdu sprowadzonego w ramach działalności gospodarczej z państwa będącego członkiem Unii Europejskiej, nie jest roszczeniem związanym z prowadzeniem działalności gospodarczej w rozumieniu art. 118 k.c. (OSNC 2012/6/69, „który Sąd odwoławczy oraz zawartą w uzasadnieniu tej uchwały ocenę prawną podziela.

W świetle przywołanego poglądu termin przedawnienia dochodzonych przez powoda roszczeń - stosownie do regulacji art. 118 k.c. - wynosi zatem 10 lat a nie jak przyjął Sąd pierwszej instancji 3 lata.

Biorąc to pod uwagę dochodzone roszczenia były uzasadnione w łącznej kwocie 1.250zł, w konsekwencji czego również w tym zakresie uzasadniona jest apelacja i dlatego w oparciu o regulację art. 386 § 1 k.p.c. zmieniono zaskarżony wyrok i zasądono od pozwanego na rzecz powódki wskazaną kwotę ustawowymi odsetkami od dnia 30 09 2014r. oraz orzeczono o kosztach procesu stosując regulację art. 100 zd. 1 k.p.c.

***Reasumując zaskarżony wyrok jest w części wadliwy i dlatego apelację powoda w tej części uwzględniono zmieniając wyrok w sposób wskazany w sentencji w oparciu o regulację art. 386 § 1 k.p.c. a w pozostałym zakresie apelację jako bezzasadną oddalono na mocy regulacji art. 385 k.p.c.***

***O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono stosując regulację art. 100 zd. 1 k.p.c.***

SSR (del.) Ewa Buczek - Fidyka SSO Leszek Dąbek SSO Gabriela Sobczyk